

Cinca i l'Alcanadre. Cf. E.T.C. II, 121-122.

PRON. POP.: *saidí* (8 vegades).

DOCUM. ANT. *Zaidín*, S. XI o primers del XII (*Libertat feud.* I, 36, document d'un comte Ramon de Barcelona, anterior almenys a la reconquesta definitiva de Tamarit), 1149: *Cegdi*; 1170: *Zadin*; S. XIII: *Caydi*; 1251: *Çaydinum*; 1279: *Saydino*; c. 1170: *Caydi* en la llista d'afers. del terme sarraí de Lleida (p. p. G.^a Biosca, n.º 46).

ETIM. Àrabiga sens dubte, però les possibilitats concretes són moltes. El més raonable, però, és creure que té la mateixa etimologia que un *Zaidín* de prop de Granada, que Ibn-al-Khatib anomena *as-sā'idín* (*Al-And.* XVII, 375), grafia que limita molt les possibilitats en aquest cas: això difícilment pot ésser altra cosa que un plural de *sā'id* 'avant-braç', 'cada una de les ales d'un ocell', que degué pendre el sentit de 'braç de riu', car el femení *sā'ida* significa 'afluent d'un riu'; encara que sols el trobo en diccionaris clàssics, no degué ésser estrany a l'àrab parlat, car Dozy l'hi documenta en altres accepcions; és veritat que la forma plural d'aquest mot sembla ésser *sawā'id*, plural fracte, però en àrab vulgar degué existir el plural «sà» o regular *sā'idín*.

L'aplicació al nostre Saidí fóra molt natural, car el Cinca és un riu gran, de fortes avingudes, que sovint, per tant, deu dividir-se en braços, davant Saidí, com a conseqüència dels alluvions d'aquestes avingudes. De moment ens podem atènyer a aquest origen.

Cert que en el nostre cas hi hauria altres ètims possibles. Oliver, en el llibret de Top. Àrabiga que atribueix al seu oncle Asín, parteix de *Zaidín* «los descendientes de Zaid»; però llavors hauríem de tenir (i més en les formes antigues) *Seidí (cf. *Beseit* i *Calaceit*): hi cal, doncs, un consonant emfàtica, que expliqui la *a* constant de *Saidí*.

Posats a partir d'un nom de persona, potser fóra preferible de fer-ho de *As-Sa'idí* (derivat de *sā'id* 'afortunat'), puix que fou molt emprat com a sobrenom d'home; *Seidia*, conegut en l'onomàstica valenciana (supra, 2), deu ésser el femení corresponent; val a dir que en mots d'aquesta estructura l'àrab vulgar generalment desplaça l'accent cap a la síl·laba penúltima, però aquesta no és una objecció d'abast absolut, sobretot en els arabismes més antics.

El meu informant de Saidí, en l'enquesta que vaig fer-hi el 1955, havia sentit dir que del seu poble abans se'n deia *la Saida*; no lluny de Saidí, en el terme d'Almacelles, hi ha un poblet dit *La Saida* (avui pronunciat vulgarment *la Saira* o *Almacelletes*), i és concebible que en altre temps la *Saida* vagi ésser més important que Saidí i que a aquest se li apliqués un diminutiu semblant al que veim, p. ex., en *Torrentí*, *Caldetes*, *Favareta*, *La Pobleta*, *Ransol* o *Meritxell*. *La Saida*, igual com *La Zaida* de la província de Saragosa, pot venir de l'àr. *zā'ida* 'anexa, accessòria'. Però el fet és que la documentació de Saidí, en els Ss. XI-XIII, ja ens mostra la terminació *-i(n)* en forma constant, per tant cal mostrar-se incrèdul amb la dada del meu informant, home sense lletra ni crítica. I ens atindrem

a *sā'idín* 'braços de riu'.

La Saidia, V. *La Saida Saiset*, V. S- (misc. àr.) *Saifores*, V. *Sentfores*

SAIG

Lloc antic del terme de Bellver de Cerdanya, vora Baltarga; i el *coll de Saig*, al límit oriental de la Batllia de Bellver.

DOC. ANT. 891: «*Sancti Martini de Saii* --- quator probos homes de *Say*» (Abadal, *Eixalada*, 168); 965: *villa Sajo* (ibidem, 195); 1281: *parrochia de Saig* (Ponsich, *Top.*, 160); 1294: *Sai* (ibidem, 160).

ETIM. Prové del gòtic *SAGJIS 'saig, funcionari inferior de justícia' (*DECat* VII, 596a32-34). J. F. C.

Saimana, V. *Sellemana Saines*, V. S- (misc. àr.) *Saió*, V. *Saiol*

SAIOL o SAIÓ, SIA

Nom de masos i de paratges muntanyencs.

Vénen de variants de *saió* o *seyló* 'una de les franges de camp cultivades. d'un camp de sembradura'; el mot explicat, i estudiat des del seu origen, en el *Dicc. Fabra* i *DECat* VII, 598b20-26.

1) *El Sió*, veínat a l'Anoia: nucli de 7 cases i església en el terme de Sta. Margarida de Montbui (enq. de 1937 i N.C.E.C.).

2) *Els Seïols* (oït *alsaióls* allí, 1965), antic mas votat d'un gran planell de camps, a la vall de Finestres, Gironès, a mitja pujada en el camí que duu de Sant Aniol a la carena d'El Freixe, a Falgons i cap a Mieres (i 1968, XLIV, 95).

3) Id., mas en el te. de St. Iscle de *Colltort*, també en un replà serrats amunt (1965).

4) *El Seiol* (*al saïól*), a l'alt Vallespir, vell mas en ruïna a la vall de La Parcigola, re. de Prats de Molló (XXIV, 36).

5) i 5 bis) *El Saiol* i el *Saiolic*, vells masos que Pladevall cita a l'alt Vallès, prop de *Marfà*, entre el Molí de *Brotans* i *La Datzira* (monogr. de *Castellterçol*, p. 115).

De la nostra indagació etimològica resultà que aquest mot és germà del fr. *sillon*, que ha acabat per significar 'solc (de sembra)', però en fr. ant. (on tenia la forma *seillon* = al nostre (1), d'on l'angl. mj. *selion*) significava 'la franja de terra arable entre dos solcs paral·lels', «modus agri, lira, porca», que és el sentit que mostren els NLL estudiats.

Remuntant més enllà, resultà ser derivat en -ONE (1) o en -OLU (2, 3, 4, 5) d'un mot indoeuropeu, que provenia de l'arrel *se/sə* 'sembrar': la que es conservà també en la forma *SEKLA* o *SETLA* d'altres llengües, amb sentit semblant al del nostre *saió* i fr. ant. *seillon*: a saber, d'una banda, el lituà *seklà* 'sembra, sembradura', hereu directe de l'indoeuropeu; i per altra banda,